

มุมมองจากคนแดนไกล

ฮิบโปสี่ชมพู

กำแพง

คอมบังวะ : D สวัสดิยามเย็นท่านผู้อ่านครับ ตอนนี้เป็นเวลาสองทุ่มของวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2558 วันนี้ผมเขียนบทความฉบับแรกหลังจากทำภารกิจที่ญี่ปุ่นเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีทั้งหยาดเหงื่อและน้ำตา ความสนุกปนความเศร้า รอยยิ้มกับเสียงหัวเราะตลอดระยะเวลาสามปีครึ่ง ตอนนี้ก็เตรียมแพ็คกระเป๋ากลับบ้านไปกินน้ำพริก ฝึมือคุณแม่นิดแล้วครับ ^^ ... ก็ยังไม่ทราบว่าจะเป็นบทความสุดท้ายของผมหรือไม่ ก็ขอขอบคุณผู้อ่านที่ติดตามอ่าน

UNIVERSITY WITH WORLD-WIDE FAME AND SPLENDOR EVEN AFTER 100 YEARS

มหาวิทยาลัยฮิโรชิมา ประเทศญี่ปุ่น

คุณสทกรณ

ย้อนกลับไปอ่านที่หัวข้อเรื่อง ที่ตั้งชื่อได้สั้นๆว่ากำแพง ก็อยากเกริ่น ที่มาของชื่อหัวข้อซักหน่อยนะครับ ... มหาวิทยาลัยอิโรชิม่าที่ผมอยู่นั้นเป็น มหาวิทยาลัยที่มีจุดเด่นข้อหนึ่งที่แยกไป ใครมาก็จะแอบสงสัย และต้องตั้งคำถาม

เสมอๆว่า “ทำไม :มหาวิทยาลัย อิโรชิม่า ไม่มีกำแพงบอกรณาเขตของมหาวิทยาลัย” จะเดิน เข้ามหาวิทยาลัยทางไหนก็ได้ มีแค่เนินดินและต้นไม้ริมทาง ที่วางไว้เท่านั้น ตอนผมมาที่นี่แรกๆ ก็แอบสงสัยเช่นเดียวกับคนอื่นๆครับ จนท้ายที่สุด ผมก็ได้คำตอบของสถาปนิกผู้ออกแบบสร้างมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ว่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้สร้างมา ภายใต้ข้อคิดที่ว่า “การแสวงหา ความรู้ นั้น ไร้ขอบเขต”

หลังจากได้ทราบความหมายที่แท้จริงของการไม่สร้างรั้วรอบมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ผมพยายามตั้งคำถาม ว่า “ถึงแนวคิดจะดูเท่หมากก็ตาม ทำไมรั้วที่เป็นตัวแทนของการ กำหนดขอบเขต เป็นเกราะคุ้มกันชั้นแรก จึงไม่จำเป็นต้องใช้ กับมหาวิทยาลัยแห่งนี้”

ประเด็นแรก “ขอบเขต” ครับ ... ครั้งหนึ่งเมื่อ 2 ปีที่แล้ว ผมได้รับโอกาสให้ไปเป็นตัวแทน นักศึกษาต่างชาติเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นกับการปรับเปลี่ยนเมนูอาหารของธุรกิจหนึ่งของ สหกรณ์ผู้บริโภคในมหาวิทยาลัย หรือ ก็คือ “โรงอาหารของ

มหาวิทยาลัย” นี่แหละครับ ตอนนั้นมี การปรับเปลี่ยนเมนูอาหารในโรงอาหาร ค่อนข้างเยอะ รวมถึงการนำเมนูอาหารโปรดของผมออกไป ซึ่งก็คือ “คัตซึด้ง (ข้าวหมูทอด)” ผมถูกถามคำถามด้วย คำถามง่ายๆว่า “คุณคิดว่า เมนูใหม่ที่

เราทำไว้เป็นอย่างไรบ้าง” ผมตอบไปว่า “ผมอยากทานคัตซึด้ง ที่สหกรณ์เคยมี แต่ตอนนี้ไม่มีครับ” ... ต่อจากนั้นอีกหนึ่ง อาทิตย์ ผมก็ได้ทานคัตซึด้งดั้งเดิม แล้วมันเกี่ยวกับขอบเขตอย่างไร ? ... ผมแค่รู้สึกว่ ผมเป็นแค่นักศึกษาต่าง

ชาติคนนึง แต่ความเห็นของผม กลับมีความหมายในเชิงนโยบาย คำเปิดรับความคิดเห็นโดยไม่มี “หัวโขน” มาปิดกั้น การแสวงหา ความรู้ไม่ได้หมายถึงแค่ฝ่ายของ นักศึกษา แต่ตัวองค์กรก็แสวงหา ความรู้ใหม่ ทั้งจากภายในและ ภายนอก การพัฒนาจึงเป็นไป อย่างสม่ำเสมอ ผมมองว่า ขอบเขต คือ ข้อกำหนดและ กฎเกณฑ์ที่บางครั้งสร้างไว้เกิน ความจำเป็น แม้จะสร้างความ เรียบร้อยก็ตาม และขอบเขตก็ยัง เป็นตัวกำหนดขีดความสามารถ ในการพัฒนาแบบก้าวกระโดด การละลายกำแพงที่เป็นขอบเขต ทั้งในเชิงสิ่งก่อสร้าง และความคิดก็อาจเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ความยืดหยุ่นในระดับที่เหมาะสม จึงเป็นทางเลือกที่ดีในเชิง ปฏิบัติที่ดีในความคิดของผม ... บางครั้งความยืดหยุ่นก็มัก จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา จากการละเมิด และการขาด จิตสำนึกเช่นกัน

แม้จะไม่มีขอบเขต กำหนดอย่างชัดเจนแต่ทุกคน ก็ทราบได้ว่า “กำลังเข้าสู่ณา เขตของมหาวิทยาลัยแล้ว” ใช่

แล้วครับ ... ย่อหน้านี้จะเข้าสู่
ประเด็นที่สอง ผมกำลังเขียน
ถึง “จิตสำนึก” ครับ (ผมเขียน
หัวข้อนี้กับบทความเก่าๆของผม
แทบทุกบทความ) สัญลักษณ์
บ่งบอกขอบเขตไม่มีความเป็น
ทางการเลยครับ เป็นแค่เนิน
ดิน และต้นไม้ (ผมแอบเดิน
ข้ามรั้ว เข้ามหาวิทยาลัยเป็น
ประจำครับ) แต่ทุกคนก็ทราบ
ได้ ว่าตรงไหนคือ “ขอบเขต”
ทางสถานที่ เพราะ “ความ
รู้สึก” ครับ

เมื่อสองอย่างรวมกัน
มหาวิทยาลัยก็สามารถสร้าง
ขอบเขต ให้ทุกคนทราบได้
โดยที่ไม่ต้องพึ่งรั้วเลยครับ !
(ส่วนเรื่องความปลอดภัย ผม
ขอละไว้เขียนวันหลัง เพื่อมี
โอกาสนะครับ :D)

มาถึงช่วงต้องโยกกับ
สหกรณ์บ้านเรา จากเรื่อง
เล่าให้ฟัง ส่วนตัวผมมองว่า
แม้ว่าสหกรณ์บ้านเราจะมีตัว
ตน สถานที่ ธุรกิจ และผู้ดำเนินการ
ภายใต้รั้วกายภาพที่ชัดเจน
แต่การสร้าง “ขอบเขตหน้าที่
ทางจิตใจ” ก็เป็นสิ่งสำคัญ ทำ
อย่างไรให้สหกรณ์ไม่ได้เป็น
เพียง “สถาบันการเงิน” ใน
สายตาของเกษตรกร แต่ทำให้สหกรณ์
เป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของเกษตรกร ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม
วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
... เป็นโจทย์ที่ผมคงใช้เวลาอีกนานกว่า
จะตอบคำถามนี้ได้แน่ๆครับ

แต่ผมมีความเชื่อเสมอว่า “อยาก
ได้สิ่งใด จงให้สิ่งนั้นก่อน” ถ้าอยากได้
ความไว้วางใจจากสมาชิก สหกรณ์ก็ต้อง
จัดหาบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการ
ของสมาชิกได้จริงๆ ไม่ใช่เพียงแค่ “คัด
ลอก” บริการจากข้อกำหนด (ขอบเขต)

ที่เขียนไว้ในคู่มือเท่านั้น ... ถึง
บรรทัดนี้ ผู้อ่านอาจจะถาม
ผมว่า แล้วบริการอะไรล่ะที่จะ
ทำได้ ผมตอบไม่ได้ครับ
แต่อยากเสนอว่า ผู้อ่านต้องไป
ระดมความต้องการจากสมาชิก
ในแต่ละสหกรณ์ครับ สหกรณ์ทั้ง
7 ประเภท มีความแตกต่างกัน
ในตัว of สหกรณ์เอง สหกรณ์
ประเภทเดียวกันต่างสถานที่กัน
ก็ยังคงใช้การบริหารงานที่ต่าง
ต่างกัน ... การใช้ “ขอบเขต”
จากคู่มือที่เหมือนกัน อาจสำเร็จ
เพียงในบางสหกรณ์เท่านั้น ...
การเข้าถึงความต้องการ ความ
รู้สึกของสมาชิก รายละเอียด
เล็กน้อยนี้แหละครับ คือสิ่งที่เรา
ต้องการอย่างมากในการพัฒนา
กระบวนการสหกรณ์ของผม
เพราะเมื่อสมาชิก “รู้สึก” ได้
ว่าสหกรณ์เป็นส่วนหนึ่งในตัว
สมาชิก ระดับความทุ่มเทจาก
สมาชิกในการเข้าถึงสหกรณ์ก็
จะถูกเปลี่ยนรูปแบบจากผู้
ใช้บริการในฐานะ “ลูกค้า” เป็น
ในฐานะ “เจ้าของกิจการ” แล้ว
สิ่งดีๆก็มักจะตามมาครับ

ท้ายนี้ก็อยากให้อ่าน
มองทะเล “กำแพง” ทางกายภาพ
และใช้จินตนาการก้าวข้าม

“กำแพง” ในอุดมคติให้ได้นะครับ